

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
08.11.2024

Зеленодольск
шәһәре

КАРАР
№ 4218

«2024-2026 елларга Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль программасын раслау турында

Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы үсеше өчен шартлар тудыру максатларында, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. «2024-2026 елларга Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль программасын расларга (кушымта).

2. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының түбәндәге карарының үз көчләрен югалтуын танырга:

- 2019 елның 24 октябрәндәге 2253 номерлы «2019-2023 елларга Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль максатчан программасын раслау турында»;

- «2019 - 2023 елларга Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль максатчан программасын раслау турында» Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 24 октябрәндәге 2253 номерлы карарына үзгәрешләр керту хакында» 2023 елның 07 июнәндәге 1697 номерлы карары.

3. Әлеге карарның гамәлдә булуын 2024 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә жәелдерергә.

4. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының (<http://pravo.tatarstan.ru>) рәсми порталында һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының (<https://zelenodolsk.tatarstan.ru>) рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

З.Ф.Хәбибуллин

**«2024-2026 елларга Зеленодольск муниципаль районында
кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм»
муниципаль программа**

1. Муниципаль программа паспорты

Программа исеме:	«2024-2026 елларга Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль программа
Программаны эшләү өчен нигез (исеме, хокукый актының номеры һәм датасы):	«2019-2023 елларга Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль программасының гамәлдә булу вақыты тәмамлану (Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 10 октябрдәгә 2253 номерлы карары белән расланган) һәм шулай ук «Кече һәм урта эшмәкәрлек һәм индивидуаль эшмәкәрлек инициативаларына ярдәм» илкүләм проектын үтәү йөзеннән (Стратегик үсеш һәм милли проектлар буенча Россия Федерациясе Президенты каршындагы Совет Президиумы тарафыннан расланган (2018 елның 24 декабрдәгә 16 номерлы беркетмә)
Программаның төп эшләүчеләре:	Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты, Зеленодольск муниципаль районының «Зеленый Дол» инвестиция үзәге» автоном учреждениесе
Программаларны башкаручылар:	Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты, Зеленодольск муниципаль районының «Зеленый Дол» инвестиция үзәге» автоном учреждениесе
Программаның максатлары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару шартларын яхшырту. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының эшлекле активлыгын арттыру. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының финанс ярдәменнән, шул исәптән ташламалы финанслаудан файдалану мөмкинлеген киңәйтү. 3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын акселерацияләү. 4. Эшмәкәрлекне популярлаштыру. 5. Фермерларга ярдәм итү системасын булдыру һәм авыл кооперациясен үстерү. 6. Социаль эшмәкәрлек үсеше, туризм һәм ял өчен шартлар тудыру.
Программаның бурычлары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Административ процедураларны гадиләштерү. 2. Мөлкәти ярдәмне киңәйтү һәм аннан файдалана алу мөмкинлеген гадиләштерү. 3. Эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен үз-үзенә эшләүче граждандарга уңай шартлар тудыру. 4. Ташламалы финанслаудан файдалана алу мөмкинлеген гадиләштерү. 5. Лизинг инструментларыннан файдалану мөмкинлеген арттыру. 6. Финанслау мөмкинлеген арттыру. 7. Халык арасында эшмәкәрлекнең уңай образын формалаштыру, шулай ук төрле категория граждандарын, үз-үзенә эшләүчеләрне дә кертеп, эшмәкәрлек өлкәсенә жәлеп итү. 8. Укучылар һәм яшьләр арасында эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шөгыйльләнәргә омтылышы һәм сәләте булган затларны ачыклау. 9. Граждандарның һөнәри керемгә салым рәвешендә махсус салым режимын кулланучы эшмәкәрләр категориясенә күчүе (2020 нче елдан). 10. Шәхси эшмәкәрләрне, шул исәптән инфраструктураны һәм

	<p>ярдәм сервисларын кертәп, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын акселерацияләү системасын булдыру.</p> <p>11. Кече һәм урта эшмәкәрләр субъектлары продукциясен сату базарын киңәйтү.</p> <p>12. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында экспорт юнәлешле житештерүчеләр санын арттыру.</p> <p>13. Авылда хужалык алып бару буенча кече формалар санын арттыру.</p> <p>14. Авыл кооперациясен үстерү.</p> <p>15. Авыл хужалыгы житештерүе белән шөгильләнү өчен кече авыл хужалыгы житештерүчеләренә һәм шәхси ярдәмче хужалыкларына шартлар тудыру.</p> <p>16. Туризмда һәм рекреациядә эшмәкәрлекне үстерү юлы белән күбрәк туристларны жәлеп итү.</p> <p>17. Социаль эшмәкәрлеккә ярдәм итү аша уңайлы социаль мохит үстерү.</p>																		
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары:</p>	<p>2024-2026 еллар</p>																		
<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы:</p>	<p>Программаны жирле бюджеттан финанслау ел саен Зеленодольск муниципаль районы «Зеленый Дол» инвестиция үзәге» АУ муниципаль биреме кысаларында, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.</p> <table border="1" data-bbox="432 1048 1465 1312"> <thead> <tr> <th data-bbox="432 1048 639 1234" rowspan="2">Финанслау чыганаclarы, бюджет</th> <th colspan="4" data-bbox="639 1048 1465 1093">Программаны тормышка ашыру еллары</th> </tr> <tr> <th data-bbox="639 1093 842 1234">2024</th> <th data-bbox="842 1093 1046 1234">2025</th> <th data-bbox="1046 1093 1251 1234">2026</th> <th data-bbox="1251 1093 1465 1234">Гамәлгә ашыру чорында барлыгы</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="432 1234 639 1312">Муниципаль, мең сум.</td> <td data-bbox="639 1234 842 1312">3 352,98</td> <td data-bbox="842 1234 1046 1312">3 789,502</td> <td data-bbox="1046 1234 1251 1312">3 931,805</td> <td data-bbox="1251 1234 1465 1312">11 074,287</td> </tr> </tbody> </table> <p>Программа чараларының бер өлеше кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итүнең Милли һәм төбәк проектлары кысаларында федераль һәм төбәк бюджетларыннан финанслана. Бу финанслау гариза бирү һәм конкурс характерында яисә банк кредитлары һәм лизинг килешүләре буенча субсидияләү рәвешендә була.</p>					Финанслау чыганаclarы, бюджет	Программаны тормышка ашыру еллары				2024	2025	2026	Гамәлгә ашыру чорында барлыгы	Муниципаль, мең сум.	3 352,98	3 789,502	3 931,805	11 074,287
Финанслау чыганаclarы, бюджет	Программаны тормышка ашыру еллары																		
	2024	2025	2026	Гамәлгә ашыру чорында барлыгы															
Муниципаль, мең сум.	3 352,98	3 789,502	3 931,805	11 074,287															
<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелек күрсәткечләре:</p>	<p>Күрсәткечләрнең атамасы</p>	<p>Үлчәү берәмлеге</p>	<p>2024</p>	<p>2025</p>	<p>2026</p>														
	<p>Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны (Кече эшмәкәр, Урта эшмәкәр, ИП)</p>	<p>берәмлек</p>	<p>5450</p>	<p>5470</p>	<p>5500</p>														
	<p>Кече һәм урта эшмәкәрлектә мәшгульләр саны (ИП, урта предприятиеләр һәм үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр)</p>	<p>кеше</p>	<p>25000</p>	<p>26000</p>	<p>27000</p>														

	Тулаем территорияль продуктта кече һәм урта эшкурарлык субъектлары өлеше	%	24,2	25	25,3
	Һөнәри керемгә салым рәвешендә махсус салым режимы кулланыла торган субъектлар саны	кеше	10600	11000	11200
Программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Программаның үтәлешен гомуми контрольдә тотуны Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра. Программаның үтәлеше турында хисап Зеленодольск районы Башкарма комитеты житәкчесенә раслау өчен тапшырыла.				

2. «2024-2026 елларга Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль программа тасвирламасы

«2024-2026 елларга Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль программа (алга таба – Программа) стратегик үсеш һәм илкүләм проектлар буенча Россия Федерациясе Президенты каршындагы Совет Президиумы тарафыннан расланган «Кече һәм урта эшмәкәрлек һәм индивидуаль эшмәкәрлек инициативаларына ярдәм» илкүләм проектына (24.12.2018, беркетмә №16) һәм түбәндәге биш региональ проектка туры китереп эшләнде:

«Эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару шартларын яхшырту»;

«Татарстан Республикасы КУЭ субъектларының финанс ярдәменнән, шул исәптән ташламалы финанслаудан файдалана алуын киңәйтү»;

«Татарстан Республикасы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының акселерациясе»;

«Эшмәкәрлекне популярлаштыру»;

«Фермерларга ярдәм итү системасын булдыру һәм авыл кооперациясен үстерү».

Программа эшмәкәргә бизнес үсешенең тормыш циклының һәр этабы өчен кирәкле чаралар тәкъдим итү өчен структуралаштырылган: идея барлыкка килүдән, теркәлүдән, мөмкин булган финанслауны һәм мөлкәти ярдәм алуда ярдәм итүдән алып, экспортка чыгып бизнесны киңәйтүгә кадәр.

Шуңа бәйле рәвештә Программаны гамәлгә ашыру Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлеккә нәтижәле үстерүне тәэмин итәргә һәм куелган максатларга һәм бурычларга ирешергә мөмкинлек бирергә тиеш.

3. Программаның гомуми өлеше

3.1. Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының сыйфат, сан составына һәм структурасына кыскача характеристика

2024 елның 1 гыйнварына Зеленодольск районында Федераль салым хезмәтенең Бердәм реестрына кертелгән 5410 кече һәм урта эшмәкәрлек субъекты үз эшчәнлеген алып барган (10.07.2022 – 4746), шуларның 1415е кече һәм микропредприятиеләр (10.07.2022 – 1373). ИП - 3983 (10.07.2022 - 3364), урта предприятиеләр - 13, 10.07.2022 - 9 («Зеленодольск предприятие «ЭРА» АЖ, «Зеленодольск икмәк комбинаты» ЯАЖ, «ПКФ «Полюс-Альфа» ЖЧЖ, «ПКФ «Полюс» ЖЧЖ, «Экспресс» ЖЧЖ, «Электрооптима» ЖЧЖ, ИП Тимергалиев Фәнис Рәис улы, «Авангард» АЖ, «Васильево икмәк заводы» АЖ,

«Залесная» агрофирмасы» ЖЧЖ, «ВП Заволжья» ЖЧЖ, «Промэнерго» ЖЧЖ, «Сосновая бор» ЖЧЖ).

2024 елның 1 гыйнварына э эшләүчеләр ЗМРда үз-үзләренә эшләүчеләр саны 11341 кеше тәшкил иткән (01.01.2022 - 5340, 01.10.2023 - 8490).

Тулаем территориаль продуктта кече һәм урта эшмәкәрлек өлеше 2021 - 23,8%, 2022 - 24,2% (бәяләү), 2023 - 23-24% (фараз).

Зеленодольск районының кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары ел саен түбәндәге республика һәм федераль ярдәм итү программаларында катнаша:

- Татарстан Республикасы эшмәкәрлеккә ярдәм фонды буенча 13 эшмәкәр 29,56 млн. сум акча алды;

- ТР Гарантия фонды линиясе буенча 16 эшмәкәр 47,81 млн. сумлык ярдәм алды;

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2022 елның 06 сентябрдәге 1570 номерлы карары буенча 3-5% ставка буенча сәнәгать ипотекасы: 6 эшмәкәр 198,9 млн. сум алды;

- РФ Хөкүмәтенең 2018 елның 30 декабрдәге 1764 номерлы карары буенча КУЭ субъектларын кредитлауны субсидияләү программасы: 19 эшмәкәр 340,51 млн. сум ;

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 29 декабрдәге 1528 номерлы карары кысаларында авыл хужалыгы житештерүчеләрен ташламалы кредитлау: 1 эшмәкәр 335 млн. сум;

- 2020 елның 03 апрелдәге 106-ФЗ номерлы Федераль закон кысаларында кредитлар һәм процентлар буенча кичектерү: 8 эшмәкәр 48,21 млн. сум алган;

- банкның эчке программалары буенча реструктуризация: 5 эшмәкәр 11,27 млн. сум алды.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2022 елның 09 апрелдәге 629 номерлы карары белән импортны алмаштыру өчен кирәкле продукция житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында жир кишәрлекләре сату итмичә генә арендага бирү тәртибе билгеләнде.

Хезмәт һәм халыкны эш белән тәэмин итү министрлыгы линиясе буенча 2023 елның беренче яртыеллыгында «Үзмәшгульлек» программасы буенча («Зеленодольск шөһәре халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» ДКУ) 12 эшмәкәр 1 741 200 сумга үз бизнесын башлап жибәргән.

Дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан дәүләт яисә муниципаль мөлкәтне биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшыру рәвешендә кече һәм урта эшмәкәр субъектларына һәм кече һәм урта эшмәкәр субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга мөлкәти ярдәм күрсәтү ярдәмнең бер төре булып тора.

Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2021 елның 09 июлдәге «Кече һәм урта эшмәкәр субъектларына бирү өчен билгеләнгән муниципаль мөлкәт исемлеген раслау турында» Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2016 елның 21 маендагы 1355 номерлы карары кушымтасына үзгәрешләр кертү хакында» 1649 номерлы карары белән кече һәм урта эшмәкәр бизнесы өчен мөлкәт исемлеген киңәйттеләр. Әлегә исемлеккә 1 торак булмаган бина һәм 3 жир кишәрлеге өстәлгән. Барлыгы исемлектә 36 объект (8 торак булмаган бина һәм бина, 3 жир кишәрлеге һәм 25 күчемле мөлкәт объекты). Кече һәм урта эшмәкәр бизнесы субъектларына 2 бина һәм 25 күчемле мөлкәт арендага бирелгән.

2021 елның ноябрдә ЗМР Советының 2021 елның 19 ноябрдәге 106 номерлы карары белән жайга салу йогынтысын бәяләү процедурасы ЗМР Советының НХА таралган иде.

2023 елда 6 проектына карата НХА үткәрелде. 2023 елда экспертиза 1 НПА карата үткәрелде. ЗМР Советына «жыелма хисап» процедурасын кертү өлешендә ОРВ уздыру тәртибенә үзгәрешләр һәм өстәмәләр әзерләнде һәм кертелде. (Прокуратура бәяләмәсе 28.12.2023 елда алынган)

Бүгенге көндә 74 Зеленодольск сатучысы РМЦ ресурсларында гомуми суммасы 3 059 млн. сумга табыш алган. Сатып алу модулендә теркәлгән Зеленодольск тарифлар буенча жайга салына торган оешмалар саны - 18. РМЦ сатып алу модулендә ТРО тәмамланган нәтижәле процедуралар саны - 173,5 млн. сумга 233. 223-ФЗ номерлы ФЗ буенча РМЦ майданчыгында конкурент ысул белән кече һәм урта эшмәкәрләр субъектларыннан урнаштырылган сатып алулар саны – 368 берәмлек. Планны үтәү 101% тәшкил итә.

Зеленодольск шәһәре һәм Зеленодольск районы территориясендә 5 индустриаль парк һәм ике сәнәгать майданчыгы эшләп килә, шулардан:

Паркның исеме	Майданы, га	Резидентлар саны, кеше.	Уртача саны, кеше.	Уртача айлык хезмәт хакы, сум.	Предприятиеләр әйләнеше, мең сум.
«Зеленодольск» индустрия паркы	104,4	21	21 020	48 054	17 236 343
«М-7» индустрия паркы	39,5	49	530	-	4 500 000
«Полюс» индустрия паркы	2,86	3	221	58 200	212 266
«Весна» индустрия паркы*	16,5	7	47	35 685	121 880
«Энергия» индустрия паркы*	5,8	7	237	34 209	820 384
«СММЛЦ» индустрия паркы	240	3	2 170	57 587	1 837 825
«Основа» сәнәгать паркы	2,83	9	295	32 537	724 174

*Парк ТР Икътисад министрлыгында аккредитацияләнгән

Бүгенге көндә 25 компания «Зеленодольск» ТОСЭРның резиденты булып тора(ТОСЭР гамәлдә булган барлык чор өчен күрсәткечне үтәүнең 139%ы (2017-2027 еллар)), шулардан: 15 резидент үз производствосын башлап жибәрде, 9ы төзелеш – монтаж эшләре стадиясендә, 1се проектны гамәлгә ашыруны туктатты.

«Зеленодольск» ТОСЭР резидентлары тарафыннан (үсә барган нәтижә белән) 11 458 яңа эш урыны булдырылды (ТОСЭР гамәлдә булган чорда (2017-2027 еллар) күрсәткечнең 457% үтәлеше) һәм 11,7 млрд.сумга якин капитал кертемнәр үзләштерелде (ТОСЭР гамәлдә булган чорда күрсәткечнең үтәлеше 179%).

Бүгенге көндә Зеленодольск районында 12913 шәхси ярдәмче хужалык исәпләнә, аларда 23 елның 01 октябренә 2736 баш эре мөгезле терлек бар, шул исәптән сыерлар - 1102 баш. Житештерү эшчәнлеген 34 крестьян-фермер хужалыгы алып бара.

Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы тарафыннан кече формаларга грант ярдәме программалары буенча конкурслар үткәрелде - болар - «Агростартап», «КФХ базасында гаилә фермаларын үстерү», «Авыл хужалыгы кулланучылар кооперативларын үстерү», «Яшь кооператив».

2023 елның 1 октябренә дүрт сайлап алу нәтижәләре буенча шәхси ярдәмче хужалык тотучы гражданның тарафыннан 3 млн. 286 мең сум (897 баш сыер һәм 197 кәжә) савым сыерларын тотуга чыгымнар өлешен каплауга субсидия алынган. Шулай ук районның шәхси ярдәмче хужалыклары түбәндәге дөүләт ярдәменә башка төрләрен алдылар:

- өч яшьтән зуррак бияләр тотуга чыгымнар өлешен каплауга - 125 мең сум, 25 башка исәпләнгән 21 шәхси ярдәмче хужалык.

- яшь кош-корт (күркә, каз, үрдәк, бройлер чебиләр) сатып алуга чыгымнар өлешен каплауга - 91,2 мең сум, 11 шәхси ярдәмче хужалык 855 баш кош.

- авыл хужалыгын техник модернизацияләү буенча дөүләт программаларына соңгы 3 елда район хужалыклары тарафыннан 253 млн. сумлык 100 берәмлектән артык техника һәм җайланмалар сатып алынган.

- Свияжск төбәкара мультимодаль логистика үзәге (СММЛЦ) «Свияжск-Зернопродукт» яңа элеваторын төзү. Проектның хакы 2,4 млрд сумга бәяләнгән. Инвестор булып СММЛЦ резиденты - "Август-Агро" компаниясе тора. Элеваторның проект куәте бервакытта 112,5 мең тонна ашык саклаучак.

- Кызылъяр авылында 33 гектар территориядә үсемлек питомнигы булдыру проекты. Монда импортны алыштыру максатыннан яшелчә һәм җиләк культуралары үсентеләрен үрчетү белән шөгыльләнү планлаштырыла. Питомник территориясендә туристлар агымын арттыру өчен өстәмә рәвештә глэмпинг төзиячәкләр.

- «Азелеево» ТК базасында Красный Восток Агро холдинг компаниясе тарафыннан азык үзәге төзү.

- "Кызыл Шәрәк" Зөя төбәкара мультимодаль логистика үзәгендә яңа элеваторлар төзүгә планлаштыра. Инвестицияләр суммасы - 1,2 миллиард сум.

Киңәшмә беркетмәсен үтәү йөзеннән ТР Президенты катнашында 2021 елның 01 мартында экология туризмы буенча Зеленодольск районында туризмны үстерү өчен Татарстан Республикасының җир кишәрлекләре реестрына керту өчен тәкъдимнәр кертелде. Реестрга гомуми мәйданы 500 гектар булган 43 кишәрлек кертелде.

2022 елның маенда Зеленодольск районында туристлык бизнесын үстерүче яисә үстерергә теләүче район эшмәкәрләре ТРның туризм буенча Дөүләт комитеты белән очрашты. Әлеге очрашуда 40тан артык эшмәкәр катнашты.

2023 елның июнендә «Утрау» шәһәр яны клубы территориясендә Татарстан Республикасында шәһәр яны ялын үстерү мәсьәләсе буенча эшмәкәрләрнең ТР Рәисе катнашында очрашуы булды.

2022 ел башыннан глэмпинглар яки турбазалар оештырырга теләүче эшмәкәрләр белән вакыт-вакыт очрашулар үткәрелә.

Зеленодольск районында (Зеленодольск шәһәренән башка) 18 туристик объект эшли (ял базасы, глэмпинглар) һәм тагын 12 объект әзерләнә. Бу эре предприятиеләрнең һәм шифаханәләрнең ял базаларын, һәм "кыргый" дип аталган объектларны исәпкә алмыйча, еш кына СНТ да урнашкан.

3.2. Кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә төп проблемалар

1. КУЭ(МСП) барлык секторлары өчен уртак булган төп проблема булып халык ягыннан да, корпорацияләр һәм дөүләт ягыннан да ихтыяжның озак вакыт кимүе тора. Муниципалитетның бурычы-халыкның тормыш дәрәжәсен күтәрү, һәм шул рәвешле халыкның КУЭ субъектлары продукциясенә һәм хезмәт күрсәтүләренә ихтыяжын арттыру, бу әлеге программа кысаларынан чыга. Өлешчә бу проблеманы хәзерге вакытта башланган Милли проектлар хәл итәргә тиеш. Программаның 1 нче таблицасының «Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары акселерациясе» 4 нче бүлгегә дә әлеге проблеманы хәл итүгә юнәлдерелгән.

2. Финанслау мөмкин булмау. Бу проблеманы хәл итүгә программаның 1 нче таблицасындагы «Зеленодольск муниципаль районы КУЭ субъектларының финанс

ярдәменә, шул исәптән ташламалы кредитлауга ирешү мөмкинлеген киңәйтү» 2 нче бүлгегә юнәлдерелгән.

3. Бизнесны дәүләт тарафыннан жайга салу проблемалары:

-административ киртәләр дигәндә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең сыйфаты гына түгел (аларны күрсәтүдә сизелерлек яхшыртулар да бар: хезмәтләр күрсәтүнең катгый административ регламентларын кертү, цифрлаштыру, «бер тәрәзә» системасын этаплап кертү), бәлки бизнесны катгый кысаларга куып кертә торган норматив актларның артуы, алар һәрвакытта да үтәлми, һәм еш кына контроль-күзәтчелек органнарының бер-берсенә каршы килә торган таләпләре аңлашыла.

салым һәм салым булмаган йөкләнешне арттыру: НДС арттыру, онлайн-кассалар, «Меркурий» ФГИС кертү, товарларны мәжбүри маркировкалау һәм салым салуның махсус режимнарын кулланудан акрынлап чигенү.

Әлеге проблемаларны хәл итүгә Программаның 1 нче таблицасындагы 1 бүлек «Эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару шартларын яхшырту. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының эшлекле активлыгын арттыру» юнәлдерелгән.

Зеленодольск шәһәре территориясендә эшкуарлык һәм инвестиция климатын билгели торган проблемалар үзара бәйлелекнең югары дәрәжәсенә ия, шуңа күрә аларны хәл итү бюджет акчаларын максатчан һәм нәтижәле файдаланып, башкарма хакимият органнары сәясәтен уңайлы эшмәкәрлек һәм инвестиция климатын үстерү өчен шартлар тудыруга юнәлдерергә мөмкинлек бирәчәк программ-максатчан методны куллануны таләп итә.

4. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаның максатлары һәм бурычлары, муниципаль дәрәжәдәге бурычларны исәпкә алып, биш төбәк проект максатларына туры килә. Шулай ук муниципаль дәрәжәне исәпкә алып, төбәк проектларының биш максатыннан тыш, туризм һәм социаль эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә бер максат өстәлдә.

Һәр максатка ирешү өчен, нәтижәләр күрсәтеп, чаралар кысаларында хәл ителә торган бурычлар билгеләнде. Программаның максатлары, бурычлары һәм чаралары исемлегә 1 нче таблицада күрсәтелде.

Программаның гамәлдә булуы нәтижәсендә Зеленодольск муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының үсеш индикаторларына ирешеләчәк (2 нче таблица).

Әлеге Программаның ярдәмче программалары булмый һәм гамәлгә ашыру этаплары каралмый.

Программаның максатлары, бурычлары, чаралары һәм нәтижәләрен бәяләү

№ т/ б	Максатның атамасы	Бурычның атамасы	Төп чараларның атамалары	Башкаручыла р	Срогы	Ахыргы нәтижәл әре бәяләү индикато рлары, үлчәү берәмлек ләре	Индикатор күрсәткечләре				Финанслау, сум.
							2023 (факт)	2024	2025	2026	
1.	Эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару шартларын яхшырту. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының эшлекле активлыгын арттыру.	1.1. Административ процедураларны гадиләштерү.	1.1.1. Бизнесны ачу, алып бару һәм үстерү мәсьәләләре буенча даими консультацияләр оештыру.	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	консульта цияләр саны	260	240	250	250	Мун. биремнәр кысаларынд агы *
			1.1.2. Дәүләт һәм муниципаль хакимият органнары, контроль һәм күзәтчелек органнары белән очрашулар оештыру.	««ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	очрашула р саны	17	14	15	16	Мун. биремнәр кысаларынд агы *
			1.1.3. Эшмәкәрләр советы эшчәнлеген оештыру ягыннан алып бару.	««ИЦ «ЗД» ЗМР АУ, ЗМР БК	даими	утырышла р саны	9	7	8	9	Мун. биремнәр кысаларынд агы *
			1.1.4. ЗМР Инвестицион советы составын раслау. Аның эшчәнлеген методик һәм оештыру ягыннан алып бару.	ЗМР БК	2024 елның 1 яртыелл ыгы	үтәләш	-	-	-	-	-
			1.1.5. Инвестиция проектларын «бер тәрәзә» режимында алып бару регламентын эшләү һәм раслау	ЗМР БК, «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	2024 елның 1 кв.	үтәләш	-	-	-	-	-

			1.1.6. ЗМР норматив хокуый актлар (НПА) проектлары жайга салу йогынтысын баялөү (ОРВ)үткөрү	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	Саны	6	5	5	5	Мун. биремнәр кысаларынд агы *
			1.1.7. ЗМР НПА экспертизасын үткөрү (ОРВ процедурасы кысаларында)	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	Саны	1	1	1	1	Мун. биремнәр кысаларынд агы *
		1.2. Мөлкәти ярдәмне киңәйтү һәм аннан файдалана алу мөмкинлеген гадиләштерү.	1.2.1. Кече һәм урта эшкурлык субъектларына бирү өчен билгеләнгән муниципаль милек исемлеген тулыландыру һәм актуальләштерү исәбенә ташламалы шартларда бирелә торган мөлкәттән файдалануны тәмин итүгә ярдәм күрсәтү.	ПИЗО, «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	объектлар саны	38	38	39	40	-
2.	Кече һәм урта эшмөкәрлек субъектларының финанс ярдәменнән, шул исәптән ташламалы финанслаудан файдалану мөмкинлеген киңәйтү.	2.1. Ташламалы финанслаудан файдалана алу мөмкинлеген гадиләштерү.	2.1.1. Кредит продуктлары турында мәгълүмат житкерү.	«ФППРТ» МКК НО (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	Массакулә м мәгълүмат чараларын да һәм интернетт а КУЭ белән очрашулар саны һәм публикаци яләр саны	7	8	9	10	Мун. биремнәр кысаларынд агы *

			2.1.2. ТР эшмәкәрлекне яклау фонды линиясе буенча микрозаймнар алу	КУЭ субъектлары	даими	КУЭ субъектла ры саны	13	13	14	15	-
			2.1.3. ТР Гарантия фонды линиясе буенча ярдәм алу	«ТР Гарантия фонды» НО (киләшү буенча), КУЭ субъектлары	даими	КУЭ субъектла ры саны	16	16	17	17	-
			2.1.4. Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2018 елның 30 декабрдәге 1764 номерлы карары буенча КУЭ субъектларын кредитлауны субсидияләү программасында катнашу	КУЭ субъектлары	даими	субъектла р саны	19	19	20	20	-
			2.1.5. 2020 елның 03 апрелдәге 106-ФЗ номерлы Федераль закон кысаларында кредитлар һәм процентлар буенча кичектерү алу	КУЭ субъектлары, Банклар	даими	субъектла р саны	8	8	9	10	-
			2.1.6. Банкның эчке программалары буенча реструктуризация программасында катнашу	КУЭ субъектлары, Банклар	даими	субъектла р саны	5	3	3	4	-

		2.2. Финанслау мөмкинлеген арттыру.	2.2.1. «Татарстан Республикасы эшмәкәрлекне яклау фонды» МКК НО кече һәм урта эшқуарлык субъектларытарафыннан микрозаймнар алуда ярдәм күрсәтү.	«ФППРТ» МКК НО (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	субъектлар саны	2	11	13	15	-
			2.2.2. «Эшсез граждандар өчен «Үзмәшгульлек» программасы буенча эш башлаучы эшмәкәрләргә ярдәм.	«Зеленодольск шәһәре халкын эш белән тәмин итү үзәге» ДКУ (киләшү буенча); «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	ярдәм алган граждандар саны	12	11	10	10	-
3.	Эшмәкәрлекне популярлаштыру.	3.1. Халык арасында эшмәкәрлекнең уңай образын формалаштыру, шулай ук төрле категория граждандарын, үз-үзенә эшләүчеләрне дә кертеп, эшмәкәрлек өлкәсенә жәлеп итү.	3.1.1. Беләм бирү семинарларын оештыру һәм уздыру.	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	семинарлар саны	5	3	3	3	-
			3.1.2. Массакүләм мәгълүмат чараларында эшқуарлык турында тематик материаллар чыгару (шул исәптән «Интернет» ИКТ һәм социаль челтәрләрдә).	«ИЦ ЗД» ЗМР АУ, ЗМР Советының жәмәгәтьчелек, ММЧ белән элемтә бүлгә (киләшү буенча)	даими	публикацияләр саны	15	6	10	12	-
			3.1.3. Зеленодольск муниципаль районының эшмәкәрлек һәм социаль челтәрләрдә һәм мессенджерларда төркемнәр өчен мәгълүмати интернет-ресурслар булдыру һәм аларга ярдәм итү.	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	ресурслар саны	3	3	3	3	-

		3.2. Укучылар һәм яшьләр арасында эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шөгыльләнәргә омтылышы һәм сәләте булган затларны ачыклау.	3.2.1. Иң яхшы инвестиция проектына яшьләр арасында муниципаль конкурс үткөрү	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ ЗМР мөгариф бүлгеге ССУЗлар һәм ВУЗлар (киләшү буенча) ЗР СЭР фонды	ел саен	чаралар саны	-	1	1	1	80 000**
		3.3. Гражданның һөнәри керемгә салым рәвешендә махсус салым режимын кулланучы эшмәкәрләр категориясенә күчүе (2020 нче елдан).	3.3.1. Үз-үзләренә эшлөчеләр санын арттыру	Үз-үзләренә эшлөчеләр	даими	Үз-үзләрен эш белән тәэмин итүче саны	11341	12600	11000	10000	- Мун. биремнәр кысаларындагы *
			3.3.2. Үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр тарафыннан мөгълүмати ярдәм, шулай ук «ТР Эшмәкәрлекне яклау фонды» МКК НО микрозаймнары алу	«ФППРТ» МКК НО (киләшү буенча),	даими	үз-үзләрен эш белән тәэмин итүчеләр саны	80	4	4	4	-
4.	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын акселерацияләү.	4.1. Шәхси эшмәкәрләргә, шул исәптән инфраструктура ны һәм ярдәм сервисларын кертәп, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын	4.1.1. Сәнәгать майданчыкларын һәм сәнәгать паркларын булдыру һәм үстерү. Гамәлдәгә сәнәгать майданчыкларына даими мониторинг ясау, аларны тутыру, территорияне киңәйтү мөмкинлеге бирү.	ЗМР БК, «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	агымдагы елга майданчыклар саны	5	6	6	6	-

	акселерацияләү системасын булдыру.	4.1.2. «Сәнәгать ипотекасы» махсус продуктын гамәлгә ашыру (Сәнәгать парклары һәм майданчыклары резидентлары өчен РФ Хөкүмәтенен 2022 елның 06 сентябрендәге 1570 номерлы карары).	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	саны	6	5	4	3	-
	4.2. Кече һәм урта эшмәкәрләр субъектлары продукциясен сату базарын киңәйтү.	4.2.1. Муниципаль һәм дәүләт сатып алуларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының өлешен түбәндәге юллар аша арттыру: -Татарстан Республикасы Электрон товар-мәгълүмат системасы ресурсында - продукция тәкъдимнәренен электрон каталогында тәкъдимнәрне бастырып чыгару; - үз продукциясенә муниципаль заказчылар ихтыяжлары турында хәбәр итү; -муниципаль контрактларда катнашу өчен документлар әзерләүдә консультация.	«ТР АГЗ» АЖ (киләшү буенча) «ЗМР муниципаль заказы дирекциясе» МКУ	даими	өлеш (%)	35	32	32,5	33	-
		4.2.2. Маркетплейсларда эшлөче КУЭ субъектлары санын арттыру	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	субъектлар саны	-	2100	2200	2250	-

		4.3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында экспорт юнәлешле житештерүчеләр санын арттыру.	4.3.1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының «Татарстан Республикасы Гарантия фонды» НО программалары (продукцияләре) һәм Татарстан Республикасы экспортны яклау үзәге аша экспортка юнәлтелгән КУЭ субъектларына финанс ярдәме алуда катнашуын тәэмин итү.	ТР ЦПЭ(киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	субъектлар саны	2	1	2	3	-
5.	Авылда хезмәт активлыгын арттыру.	5.1. Авылда хужалык алып бару буенча кече формалар санын арттыру.	5.1.1. «Агростартап» крестьян (фермер) хужалыкларына грант ярдәме» программасында катнашучы крестьян-фермер хужалыкларына ярдәм күрсәтү.	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	катнашучылар саны	5	4	3	2	-
			5.1.2. Фермер хужалыкларын үстерү белән шөгыльләнәргә теләк белдергән граждандарга консультатив ярдәм күрсәтү.	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	консультацияләр саны	50	40	45	50	-

		5.1.3. «Татарстан Республикасында авыл хужалыгы кооперациясен үстерү буенча компетенцияләр үзәге» ДБУ, «Россельхозбанк» АЖ, «Росагролизинг» АЖ белән бергә КФХларга ярдәм чаралары буенча укыту семинарлары үткөрү.	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	семинарлар саны	4	2	2	2	-
	5.2. Авыл кооперациясен үстерү.	5.2.1. Гражданның һәм КФХларны кулланучылар һәм житештерү кооперативлары булдыруга жәлеп итү.	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	кооперативлар саны (үсә торган нәтижә белән)	7	4	5	6	-
		5.2.2. Район кооперативлары тарафыннан авыл хужалыгы кооперативларын үстерүгә субсидияләр алуны тәэмин итү.	ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	субсидияләр саны	3	1	1	1	-
	5.3. Авыл хужалыгы житештерүе белән шөгыльләнү өчен кече авыл хужалыгы житештерүчеләренә һәм шөхси ярдәмче хужалыкларга шартлар	5.3.1. Хужасыз, ихтыяжсыз һәм эшкәртелми торган авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрне һәм күчмәсез мөлкәт объектларын алар белән кызыксынучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына тапшыру өчен актуальләштерү.	ПИЗО ЗМР, ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	жир кишәрлекләре һәм күчмәсез мөлкәт объектлар саны (үсә торган нәтижә белән)	85	90	96	103	-

		тудыру.	<p>5.3.2. «Красный Восток Агро» АҖ файдаланылмый торган мөлкәтне әйләнешкә керту</p>	<p>ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), Авыл җирлекләре Башлыктары (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ</p>	даими	үтөлеш	-	1	1	1	-
			<p>5.3.3. Авыл хужалыгы продукциясен җитештерү буенча гаилә фермасы оештырырга теләүче шәхси ярдәмче хужалыктарны ачыклау буенча җирлекләр территориясендә эш алып бару.</p>	<p>Авыл җирлекләре Башлыктары (киләшү буенча), ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ</p>	даими	ШЯХ саны	-	2	2	2	Мун. биремнәр кысаларынд агы *
			<p>5.3.4. КФХларның һәм шәхси ярдәмче хужалыктарның авыл хужалыгы продукциясен сату өчен авыл хужалыгы ярминкәләрен оештыру.</p>	<p>Авыл җирлекләре Башлыктары (киләшү буенча), ЗМР буенча ТР МСХиП идарәсе (киләшү буенча), «ИЦ «ЗД» ЗМР АУ, ЗМР БК</p>	даими	ярмаркала р саны	-	2	2	2	-

6.	Социаль эшмөкөрлөк үсөшө , туризм һәм ял өчөн шартлар тудыру.	6.1. Туристлыкны һәм рекреацияне үстерү юлы белән күп санлы туристларны жәлеп итү.	6.1.1. Туристларны жәлеп итүчәнлеген арттыру буенча Зеленодольск районының чаралар планын («юл картасын») эшлөү һәм раслау.	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ, ЗМР БК	2024 елның 4 кв.	үтөлеш	-	-	-	-	Мун. биремнәр кысаларындагы *
			6.1.2. Муниципаль турист маршрутларын эшлөү һәм алга жиберү.	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	маршрутлар саны	1	1	1	1	Мун. биремнәр кысаларындагы *
			6.1.3. Кече һәм урта эшмөкөрлөк субъектларына туризм һәм рекреация өлкәсендә инвестиция проектларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда ярдәм итү.	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	проектлар саны	2	3	3	2	Мун. биремнәр кысаларындагы *
			6.1.4. Яңа глэмпинглар һәм ял базалары оештыруда ярдәм итү	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ, Туризм буенча ТР Дәүләт комитеты (килешү буенча)	даими	ярдәм алган проектлар саны	-	3	2	2	-
	6.2. Социаль эшмөкөрлөккә ярдәм итү аша уңайлы социаль мохит үстерү.	6.2.1. Социаль статус алган эшмөкөрләр санын арттыру	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	яңа субъектлар саны	-	2	3	3	Мун. биремнәр кысаларындагы *	
		6.2.2. Ярдәм алган социаль эшмөкөрләр санын арттыру	«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ	даими	субъектлар саны	-	1	2	2	-	

*2024 елга «Зелёный Дол» инвестиция үзәге» ЗМР АУ муниципаль биреме кысаларында - 3 352 980 сум, 2025 - 3 789 502 сум, 2026 - 3 931 805 сум, барлығы - 11 074 280 сум.

*Жирле бюджетта раслану шарты белән.

5. Программаның төп индикаторлары

Программаның төп индикаторлары 2 нче таблицада күрсәтелгән.

2 нче таблица

№ т/б	Индикаторларның аталышы	Үлчәү берәмлеге	2023	2024	2025	2026
1.	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны (Кече эшмәкәр, Урта эшмәкәр, ИП)	берәмлек	5370	5450	5470	5500
2.	КУЭ эшләүчеләр саны (ИП, урта предприятиеләр һәм үз-үзләрен эш белән тәмин итүчеләр)	кеше	17488	25000	26000	27000
3.	ВТПда КУЭ субъектлары өлеше	%	28	24,2	25	25,3
4.	Үз-үзләренә эшләүчеләр саны	кеше	-	10600	11000	11200
5.	Жирле бюджеттан финанслау	сум	2426163	3352980	3789502	3931805

6. КУЭ үстерү программасын ресурслар белән тәмин итү

Программаны ресурслар белән тәмин итү бюджет һәм бюджеттан тыш чыганақлардан акчалар тәшкит итә:

Федераль һәм республика бюджетларынан финанслау күләме Зеленодольск муниципаль районының кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары катнашында тиешле бюджетларның бүлеп бирелә торган акчаларына ярдәм программаларында, шулай ук ярдәм программаларының актуальлеге белән билгеләнә.

1) Татарстан Республикасы бюджеты һәм Россия Федерациясе бюджеты - биш төбәк проектын финанслау кысаларында бүленә торган акчалар:

«Эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару шартларын яхшырту»;

«Татарстан Республикасы КУЭ субъектларының финанс ярдәменнән, шул исәптән ташламалы финанслаудан файдалана алуын киңәйтү»;

«Татарстан Республикасы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының акселерациясе»;

«Эшмәкәрлекне популярлаштыру»;

«Фермерларга ярдәм итү системасын булдыру һәм авыл кооперациясен үстерү».

2) Программаны жирле бюджеттан финанслау «Зелёный Дол» инвестиция үзәге» ЗМР АУ Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан ел саен билгеләнә торган муниципаль бирем кысаларында тәмин ителә.

Финанслау чыганақлары, бюджет	Программаны тормышка ашыру еллары			Гамәлгә ашыру чорында барлығы
	2024	2025	2026	
Муниципаль, мең сум.	3 352,98	3 789,502	3 931,805	11 074,287

3) бюджеттан тыш чыганақлар.

Федераль һәм региональ дәрәжәдәге КУЭ ярдәм итү инфраструктурасы банклары, лизинг компанияләре һәм субъектлары акчалары.

7. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү, Программаны контрольдә тоту һәм гамәлгә ашыру механизмы

1 нче таблицада күрсәтелгән максатларга, бурычларга һәм чараларга ирешү кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының санын арттырырга, кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә булган эш урыннарын сакларга һәм яңа эш урыннары булдырырга, уңайлы эшмәкәрлек климатын булдырырга, эшмәкәрлек эшчәнлеген субъектлары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын арттырырга, план индикаторларына ирешергә мөмкинлек бирергә (2 нче таблица).

Программаның үтәлешен гомуми контрольдә тотуны Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Программа төп юнәлешләр нигезендә чаралар үткәрү юлы белән гамәлгә ашырыла. Программаны үтәүче чараларны вакытында һәм тулысынча үтәгән өчен җаваплы.

Программаның нәтижәләгән бәяләү Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 26 июнендәге «Муниципаль программаларны эшләү, гамәлгә ашыру һәм бәяләү тәртибен раслау турында» 1341 номерлы карары нигезендә үткәрелә.

Программаны эзәрләүчеләр ел саен Программаның төп чараларын гамәлгә ашыруга киткән максатчан индикаторларны, чыгымнарны, аны гамәлгә ашыру механизмын һәм аны башкаручыларның составын ачыкыйлар.

Программаның үтәлеше турында хисап Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенә хисап тотудан соң килүче елның 1 мартына кадәр раслану өчен тапшырыла.

Кыскартулар исемлегенә

КУЭ - кече һәм урта эшмәкәрлек.

ЗМР - Зеленодольск муниципаль районы

ТР - Татарстан Республикасы.

ИК ЗМР - Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты.

«ИЦ «ЗД» ЗМР АУ- «Зелёный Дол» инвестиция үзәге» Зеленодольск муниципаль районы автоном учреждениесе

МБУ - муниципаль бюджет учреждениесе.

АЖ - акционер җәмгыяте

НО - коммерцияле булмаган оешма.

ФППРТ - Татарстан Республикасы эшмәкәрләренә ярдәм фонды.

ММЧ - массакүләм мәгълүмат чаралары.

ГКУ - дәүләт казна учреждениесе.

ГБУ - дәүләт бюджет учреждениесе.

ССУЗлар һәм ВУЗлар - урта махсус уку йорты һәм югары уку йорты.

ТОСЭР - алгарышлы социаль-иқтисади үсеш территориясе.

ТР АГЗ - «Татарстан Республикасы дәүләт заказы агентлыгы» акционер җәмгыяте («АГТРЗ» АЖ).

КФХ - крестьян (фермер) хужалыгы.

МСХиП - Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы;

ЛПХ-шәхси ярдәмче хужалык;

ОРВ - җайга салу йогынтысын бәяләү;

ИП-шәхси эшмәкәр
НПА - норматив хокукый актлар.